

Transect-rapport 3764

Soest, Paardenkamp

Gemeente Soest (UT)

Een Archeologisch Bureauonderzoek (BO) en
Inventariserend Veldonderzoek (IVO), verkennende
fase

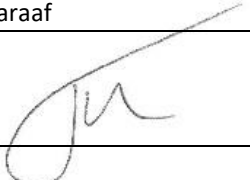
transect

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK ► ADVIES

Colofon

Titel	Soest, Paardenkamp. Gemeente Soest (UT). Een Archeologisch Bureauonderzoek (BO) en Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O), verkennende fase
Rapportnummer	Transect-rapport 3764
Auteur	N. Magdelijns en J. Rap
Versie	Versie 1.1
Datum	30-03-2022
Projectnummer	BO: 21030059 IVO: 22010044
Onderzoeksmelding	BO: 5142052100 IVO: 5193861100
Opdrachtgever	RV&O Lange Brinkweg 31C 3764 AA Soest
Uitvoerder	Transect b.v. Overijsselhaven 127 3433 PH Nieuwegein
Bevoegde overheid	Gemeente Soest
Toetsing rapport bevoegde overheid	Dhr. M. Verhamme (gemeentelijk archeoloog)
Beheer en plaats documentatie	Nog niet beoordeeld
Omslagafbeelding	Foto van het plangebied ten tijde van het veldonderzoek op 29-03-2022

Autorisatie		
Naam	Datum	Paraaf
Drs. T. Nales Senior KNA Prospector	04-04-2022	

ISSN: 2211-7067

© Transect b.v., Nieuwegein

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Transect aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Samenvatting

In opdracht van RV&O heeft Transect b.v. in december 2021 en maart 2022 een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd in plangebied Paardenkamp aan de Ferdinand Huycklaan 20a-20c te Soest (gemeente Soest). De aanleiding voor het onderzoek is het voornemen om de bestaande bebouwing te slopen en vier appartementencomplexen te realiseren. De appartementencomplexen zullen ieder een oppervlakte hebben van circa 280-290 m². Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 4730 m². Het onderhavig onderzoek is uitgevoerd in het kader van de bestemmingsplanwijziging.

Het archeologisch onderzoek bestaat hier uit een Archeologisch Bureauonderzoek (BO) en een Inventariserend Veldonderzoek (IVO), verkennende fase. Het doel van het onderzoek is het specificeren van de archeologische verwachting, dat wil zeggen het aan de hand van beschikbare en nieuwe informatie over de archeologie, cultuurhistorie, geomorfologie, bodemkunde en grondgebruik, bepalen van de kans dat binnen het plangebied archeologische resten kunnen voorkomen.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied op de flank van een stuwwal ligt, op de overgang naar een lager gelegen vallei. De stuwwalafzettingen of hellingspoelingsafzettingen zijn vermoedelijk afgedekt met dekzand, dat vervolgens is afgedekt door een enkeerdgrond. Dergelijke overgangszones vormden vanaf het Paleolithicum aantrekkelijke plaatsen voor bewoning. Op basis hiervan heeft het plangebied een hoge verwachting voor de periode Paleolithicum – Late Middeleeuwen. Vanwege het ontbreken van bebouwing op historische kaarten is er een lage verwachting op archeologische resten uit de Nieuwe Tijd, met uitzondering van sporen van landgebruik. Vrijwel direct ten zuiden van het plangebied is sprake van een vindplaats uit de Late Middeleeuwen vanaf een diepte van 4,5 m +NAP, maar deze bleek ook grotendeels verstoord te zijn geraakt.

Uit het veldonderzoek is echter gebleken dat sprake is van verstoringen van het dekzand tot een diepte van 100-155 cm -Mv (4,0-4,5 m +NAP), waar direct de C-horizont van is aangetroffen. Deze verstoringen reiken tot een grotere diepte dan waar ten zuiden van het plangebied reeds een vindplaats is aangetroffen. Gezien de aanwezigheid van plastic en beton in de aangetroffen ophoog- en verstoringslagen moet de oorzaak van deze verstoringen in de tweede helft van de 20^e eeuw gezocht worden. Waarschijnlijk is dit te relateren aan de bouw van bestaande panden in het plangebied. Daarom is de hoge verwachting uit het bureauonderzoek naar een lage verwachting bij te stellen naar een lage verwachting voor alle periodes.

Advies

In het plangebied heeft men het voornemen om de bestaande bedrijfspanden te slopen en nieuwbouw te realiseren. Voor de aanleg van de parkeerkelder wordt tot minimaal 3,0 m -Mv gegraven. Op basis van het onderhavig onderzoek heeft het plangebied een lage verwachting op de aanwezigheid van archeologische resten. Daarom adviseren wij om het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ingrepen. Mochten er tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch archeologische resten worden aangetroffen, dan wijzen wij op de wettelijke plicht dergelijke resten direct te melden bij de bevoegde overheid, de gemeente Soest (Erfgoedwet 2016, artikel 5.10).

Bovenstaande vormt een advies. Op grond van de resultaten van het rapport en het advies zal het bevoegd gezag (de gemeente Soest) een besluit nemen over de daadwerkelijke omgang met eventueel aanwezige archeologische waarden binnen het plangebied.

Inhoud

1.	Aanleiding.....	4
2.	Aard en doel van het archeologisch vooronderzoek.....	5
3.	Afbakening van het plan- en onderzoeksgebied	6
4.	Consequenties toekomstig gebruik.....	8
5.	Beleidskader	9
6.	Landschap, geomorfologie en bodem.....	10
7.	Archeologische verwachtingen en bekende waarden	12
8.	Historische situatie, huidig gebruik en bodemverstoringen	15
9.	Gespecificeerde archeologische verwachting.....	19
10.	Resultaten veldonderzoek.....	22
11.	Beantwoording onderzoeksvragen	24
12.	Conclusies en advies.....	25
13.	Geraadpleegde bronnen	26
Bijlage 1.	Archeologische periode-indeling voor Nederland (conform ABR)	28
Bijlage 2.	Luchtfoto	29
Bijlage 3.	Toekomstige situatie	30
Bijlage 4.	Gemeentelijke beleidskaart	31
Bijlage 5.	Geomorfologie	33
Bijlage 6.	Maaiveldhoogte	34
Bijlage 7.	Bodem	36
Bijlage 8.	Archeologische waarden en onderzoeken	37
Bijlage 9.	Boorpuntenkaart	38
Bijlage 10.	Foto's van boringen.....	39
Bijlage 11.	Boorbeschrijvingen.....	40

1. Aanleiding

In opdracht van RV&O heeft Transect b.v.¹ in december 2021 en maart 2022 een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd in plangebied Paardenkamp aan de Ferdinand Huycklaan 20a-20c te Soest (gemeente Soest). De aanleiding voor het onderzoek is het voornemen om de bestaande bebouwing te slopen en vier appartementencomplexen te realiseren. De appartementencomplexen zullen ieder een oppervlakte hebben van circa 280-290 m². Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 4730 m². Het onderhavig onderzoek is uitgevoerd in het kader van de bestemmingsplanwijziging.

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Soest ligt het plangebied in een archeologisch waardevol verwachtingsgebied 2 (AWV2). Volgens het huidige bestemmingsplan (*Soest Midden en Zuid*, 2011) heeft het plangebied een Waarde – Archeologie middelhoge verwachting. Hiervoor geldt dat bij bodemingrepen met een omvang van meer dan 500 m² en die dieper reiken dan 30 cm -Mv een archeologische onderzoeksplicht geldt.

Gezien de aard en omvang van de voorgenomen bodemingrepen kunnen eventuele archeologische resten met de geplande ingrepen worden aangetast. Hierom is archeologisch vooronderzoek nodig om inzicht te krijgen of en in hoeverre de werkzaamheden van invloed zijn op de archeologische waarde in het plangebied.

¹ Transect b.v. voldoet aan de eisen zoals gesteld in de kwaliteitsnorm 'BRL SIKB 4000', versie 4.1, en is gecertificeerd door middel van een procescertificaat. Transect b.v. is certificaathouder van de volgende protocollen: 'KNA Protocol 4001 Programma van Eisen', 'KNA Protocol 4002 Bureauonderzoek', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Overig', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Proefsleuven' en 'Protocol 4004 Opgraven', en staat geregistreerd bij het RCE en de SIKB.

2. Aard en doel van het archeologisch vooronderzoek

Om de archeologische waarde van het plangebied te kunnen bepalen is een bureauonderzoek (BO) uitgevoerd.

Het doel van het archeologisch bureauonderzoek is het specificeren van de archeologische verwachting. Aan de hand van beschikbare informatie over de archeologie, cultuurhistorie, geomorfologie, bodemkunde en grondgebruik binnen en rondom het plangebied, wordt de kans bepaald dat binnen het plangebied archeologische resten kunnen voorkomen. In dit kader is onder andere het centraal Archeologisch Informatiesysteem (Archis3) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) geraadpleegd, waarin de Archeologische MonumentenKaart (AMK) is opgenomen. Aanvullende (cultuur)historische informatie is verkregen uit diverse voorhanden historische kaarten. Om inzicht te krijgen in de opbouw en ontwikkeling van het landschap zijn onder andere de bodemkaart en beschikbaar geomorfologisch kaartmateriaal geraadpleegd. Deze informatie is aangevuld met relevante informatie uit achtergrondliteratuur. Een volledig overzicht van de geraadpleegde bronnen is opgenomen in hoofdstuk 13.

Het doel van het inventariserend veldonderzoek is het toetsen en waar mogelijk bijstellen van de gespecificeerde archeologische verwachting, door het verzamelen van informatie over de feitelijke bodemopbouw, bodemreliëf en bodemintactheid in het plangebied. Hiermee ontstaat inzicht in de landschapsvormende processen en landschappelijke eenheden uit het verleden. Op basis hiervan kan een oordeel worden gegeven over waar, wanneer en in hoeverre het gebied in het verleden geschikt was voor de mens (verkennende fase). Het inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd in de vorm van een booronderzoek (IVO-O). De werkwijze van het veldonderzoek is nader toegelicht in hoofdstuk 10.

Het onderzoek probeert hiermee aan de hand van feitelijke informatie antwoord te geven op de volgende vragen:

- Hoe heeft het plangebied oorspronkelijk in het natuurlijk landschap gelegen?
- Zijn er binnen de bodemopbouw archeologisch relevante niveaus te onderscheiden en hoe diep liggen deze?
- In hoeverre zijn de archeologisch relevante niveaus nog intact (verstoring, erosie, afdekkend substraat)?
- Wat is de archeologische verwachting van het plangebied en in hoeverre is deze te differentiëren in laag, middelhoog en hoog?

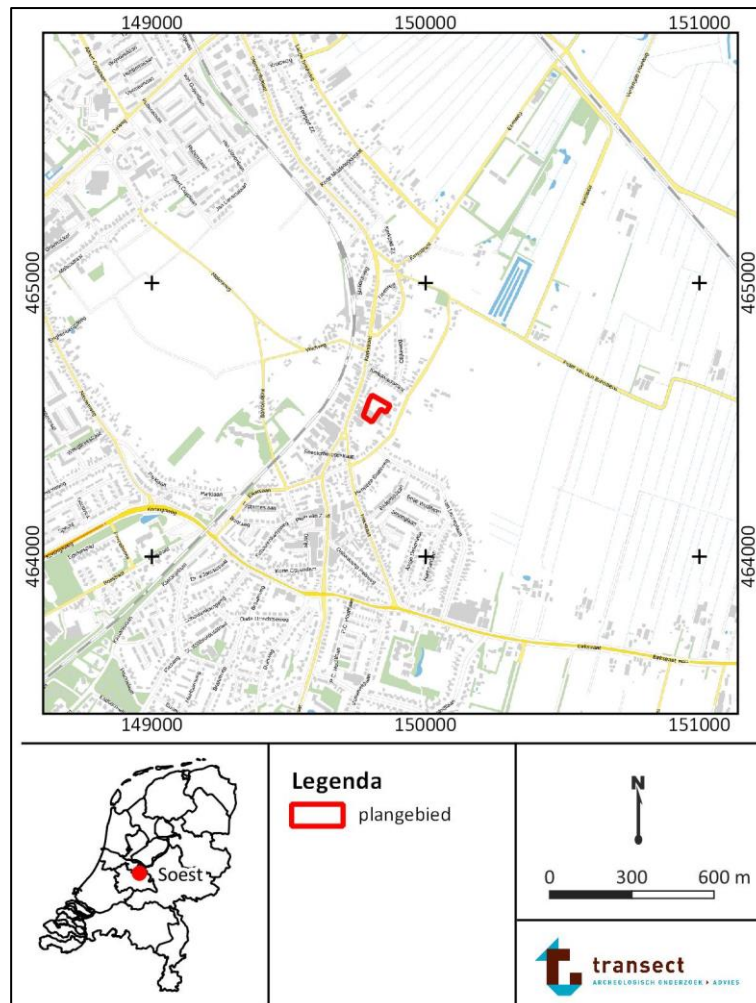
Het resultaat van het archeologisch bureauonderzoek is een rapport met een conclusie voor wat betreft het risico dat eventueel aanwezige archeologische waarden in het plangebied worden verstoord als gevolg van de voorgenomen bodemingrepen. Aan de hand hiervan wordt een advies voor eventuele vervolgstappen geformuleerd. Met het rapport kan de bevoegde overheid een beslissing nemen in het kader van de vergunningverlening. Het rapport bevat waar mogelijk gegevens over de aan- of afwezigheid, diepteligging, aard, omvang, ouderdom, gaafheid, conservering en (relatieve) kwaliteit van archeologische waarden. Dit onderzoek is uitgevoerd conform protocol 4002 en 4003 van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.1 (KNA 4.1).

3. Afbakening van het plan- en onderzoeksgebied

Plaats	Soest
Toponiem	Paardenkamp, Ferdinand Huycklaan 20a-20c
Gemeente	Soest
Provincie	Utrecht
Kaartblad	32A
Perceelnummer(s)	SOE00 – C – 4385, 4441, 4892
Centrumcoördinaat	149.814 / 464.550
Oppervlakte plangebied	Circa 4730 m ²

Binnen het archeologisch onderzoek is onderscheid gemaakt tussen het plangebied en het onderzoeksgebied. Het plangebied is het gebied waarbinnen de bodemingrepen worden uitgevoerd. Het onderzoeksgebied omvat het plangebied en een deel van het direct omringende gebied, in een straal van circa 500 m, dat bij het onderzoek wordt betrokken om tot een beter inzicht te komen in de landschappelijke, archeologische en (cultuur)historische situatie in het plangebied.

Het plangebied ligt aan de Ferdinand Huycklaan 20a-20c te Soest (gemeente Soest). Het plangebied maakt kadastraal gezien deel uit van percelen SOE00 sectie C nummers 4385, 4441 en 4892. Aan de west-, noord- en oostzijde is het plangebied begrensd door percelen aan de Ferdinand Huycklaan en de Kerkstraat. Ten zuiden van het plangebied ligt grasland. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 4730 m². Ten tijde van het archeologisch vooronderzoek staan in het plangebied twee bedrijfspanden. De rest van het plangebied is verhard met bestrating. De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1 en bijlage 2.

Figuur 1. Ligging van het plangebied op een topografische kaart. Bron topografische kaart: www.pdok.nl.

4. Consequenties toekomstig gebruik

Planvorming	Sloop bebouwing, nieuwbouw 4 appartementencomplexen
Aard bodemverstoringen	Graafwerkzaamheden en sloopwerkzaamheden
Verstoringsoppervlakte	Sloop: 1975 m ² Nieuwbouw en parkeergarage: 1398 m ²
Verstoringsdiepte	Tenminste 3,0 m -Mv

In het plangebied bestaat het voornemen om de bestaande bebouwing te slopen en vier appartementencomplexen te realiseren (bijlage 3). Hiervoor is een bestemmingsplanwijziging nodig.

De bestaande bebouwing bestaat uit twee bedrijfspanden met een gezamenlijke oppervlakte van circa 1975 m². De precieze diepte van de funderingen is niet bekend.

Er worden vier appartementencomplexen gerealiseerd. Deze hebben een gezamenlijke oppervlakte van 1145 m². Onder één van de complexen (complex B) wordt een volledig verdiepte parkeergarage aangelegd van 536 m². Voor de aanleg van de parkeerkelder wordt tot minimaal 3,0 m -Mv gegraven. De precieze dieptes voor de overige funderingen zijn nog niet bekend (bron: RV&O).

5. Beleidskader

Onderzoekskader	Bestemmingsplanwijziging
Beleidskader	<i>Soest Midden en Zuid</i> , 2011
Onderzoeksgrens	500 m ² en 30 cm -Mv

In 1992 heeft Nederland het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed ondertekend; ook wel het Verdrag van Malta of Valletta genoemd, naar het eiland en de plaats waar het is ondertekend. Het Verdrag is in 1998 geratificeerd en op 1 september 2007 via de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) geïmplementeerd. De Wamz is een wijzigingswet en omvat een wijziging van de Monumentenwet 1988, de Wet Milieubeheer, de Ontgrondingenwet en de Woningwet, op grond waarvan overheden onder andere bij bodemingrepen verplicht rekening moeten houden met het behoud van archeologische waarden. Sinds juli 2016 is het behoud en beheer van het Nederlandse erfgoed geregeld door één integrale Erfgoedwet. De omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving zal in de nieuwe Omgevingswet worden geregeld, die (naar verwachting) in 2022 in werking zal treden.

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Soest ligt het plangebied in een archeologisch waardevol verwachtingsgebied 2 (AWV2; bijlage 4). Volgens het huidige bestemmingsplan (*Soest Midden en Zuid*, 2011) heeft het plangebied een Waarde – Archeologie middelhoge verwachting. Hiervoor geldt dat bij bodemingrepen met een omvang van meer dan 500 m² en die dieper reiken dan 30 cm -Mv een archeologische onderzoeksplicht geldt.

6. Landschap, geomorfologie en bodem

Geologie	Formatie van Boxtel
Geomorfologie	Overgang stuwwal naar glooiing van hellingafspoelingen
Maaiveldhoogte	5,3-7,2 m +NAP
Bodem	Enkeerdgronden
Grondwatertrap	VII

Landschap

Het plangebied ligt in het Midden-Nederlandse zandgebied, dat zich vanuit de stuwwallen van de Utrechtse Heuvelrug in oostelijke richting uitstrekt in de richting van de Gelderse Vallei. Het landschap in dit gebied is vooral gevormd tijdens de laatste twee ijstijden, het Saalien (ca. 150000 jaar geleden) en het Weichselien (ca. 115000 – 11755 jaar geleden). De stuwwallen zijn in het Saalien opgestuwd door het landijs, dat vanuit het noorden Nederland is binnengedrongen (Berendsen, 2005). De stuwwallen bestaan overwegend uit midden-pleistocene, grindrijke, grofzandige rivierafzettingen van de Rijn en de Maas, die al vóór de landijsbedekking in de ondergrond aanwezig waren. De stuwwallen omsluiten diepe glaciële bekkens. Soest, met inbegrip van het plangebied, bevindt zich in het overgangsgebied van de stuwwallen van de Utrechtse Heuvelrug naar het glaciële bekken van de Gelderse Vallei. Toen het landijs verdwenen was, vulde het bekken zich op met fluvioglaciële afzettingen (Formatie van Drenthe, Laagpakket van Uitdam; De Mulder e.a., 2003).

In het Weichselien (circa 120000 – 11700 jaar geleden) was er geen sprake van de aanwezigheid van landijs, maar kende Nederland wel een zeer koud en droog klimaat. Hierdoor werden vanuit drooggevalle rivierbeddingen en de Noordzeebodem als gevolg van het ontbreken van vegetatie grote hoeveelheden zand weggeblazen om verder afgezet te worden als dekzand. Dekzand is ook in de Gelderse Vallei afgezet, dat zich daardoor verder kon opvullen. Zo ontstond onder invloed van een overheersende zuidwestelijke wind in de Vallei een landschap met dekzandruggen, die veelal uit langgerekte, oost-west georiënteerde paraboolduinen bestonden (Berendsen, 2005). Het merendeel van de paraboolduinen, die aan het oppervlakte liggen in de Gelderse Vallei zijn al reeds voor het Allerød interstadiaal (ouder dan circa 11000 jaar geleden) ontstaan, in tegenstelling tot het merendeel van de zandruggen in Noord-Brabant en Noord-Limburg (Maarleveld & Van der Schans, 1961).

Met het opwarmen van het klimaat aan het eind van het Weichselien, raakte het dekzand begroeid en werd het dekzand reliëf gedurende het Holocene (de huidige geologische periode, vanaf 11.700 jaar geleden) als het ware “vastgelegd”. Hierdoor veranderde er weinig meer aan het landschappelijk reliëf in de Gelderse Vallei na het Pleistoceen. Vanwege het onregelmatige reliëf in het gebied was er sprake van een slechte afwatering. Daardoor trad onder invloed van kwelwater vanuit de stuwwallen in de lager gelegen delen van het landschap van de Gelderse Vallei veenvorming op (Berendsen, 2005). De veengroei duurde voort tot in de Late Middeleeuwen. Vanaf toen begon men met de winning van turf, waarbij veen werd afgegraven, en de systematische aanleg van sloten ten behoeve van de ontwatering van het gebied. Met name dit laatste heeft geleid tot een veel lagere grondwaterstand in het gebied, waardoor ook degradatie van veen optrad als gevolg van oxidatie.

Lithologie

Ongeveer 125 m ten zuidoosten van het plangebied is een geologische boring opgenomen in het DINoloket (bron: www.dinoloket.nl). In deze boring is fijn tot uiterst fijn zand aangetroffen dat behoort tot de Formatie van Boxtel, Laagpakket van Wierden. Vanaf 1,0 m -Mv (ca. 3,3 m +NAP) is het zand grindig (boring B32A0899; 149842, 464346 (RD)).

Geomorfologie en maaiveldhoogte

Op de geomorfologische kaart is het plangebied niet gekarteerd vanwege de ligging in bebouwd gebied. Circa 90 m ten oosten van het plangebied ligt een glooiing van hellingafspoelingen, al dan niet bedekt met dekzand (kaartcode 4H32; bijlage 5). Ongeveer 140 m ten westen van het plangebied is een hoge stuwwal gekarteerd (kaartcode 13B11). Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat het plangebied zich op de oostelijke flank van een stuwwal bevindt waarop door smeltwater hellingafspoelingen zijn afgezet. Bij een booronderzoek direct ten oosten van het plangebied, aan de Ferdinand Huycklaan 22c, is dekzand aangetroffen (Soldaat/Bakker, 2019).

Op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN3; bijlage 6) is ook te zien dat het plangebied op de overgang ligt tussen een hoger gelegen stuwwal in het westen en een lager gelegen deel in het oosten (bron: www.ahn.nl). De maaiveldhoogte in het plangebied varieert van circa 7,2 m +NAP in het westen en circa 5,3 m +NAP in het oosten.

Bodem en grondwater

Op de bodemkaart is het plangebied niet gekarteerd vanwege de ligging in bebouwd gebied (bijlage 7; Alterra, 2015). Vanaf 80 m ten oosten van het plangebied, ter plaatse van de glooiing van hellingafspoelingen, komen beekeerdgronden voor (kaartcode pZg23). Vanaf 140 m ten westen van het plangebied, ter plaatse van de stuwwal, komen hoge zwarte enkeerdgronden voor (kaartcode zEZ30). Beekeerdgronden worden onder andere aangetroffen in beekdalen en bestaan uit een goed ontwikkelde donkere bovengrond met veel roest. Dit type gronden ontstaan door afzetting door stromend water afgewisseld met de accumulatie van humus. Enkeerdgronden zijn meestal ontstaan door geleidelijke ophoging met plaggen van grond gemengd met potstal materiaal. Zwarte enkeerdgronden ontstaan door het vermengen van potstalmest met heideplaggen (De Bakker, 1966). Bij het booronderzoek direct ten oosten van het plangebied is een enkeerdgrond aangetroffen (Soldaat/Bakker, 2019).

Ter plaatse van de enkeerdgronden is grondwatertrap VII gekarteerd. Dit wijst op een gemiddeld hoogste grondwaterstand van 80 tot 140 cm -Mv en een gemiddeld laagste grondwaterstand van meer dan 120 cm -Mv. Vanuit archeologisch oogpunt betekenen dergelijke grondwaterstanden dat anorganische resten goed in de bodem geconserveerd kunnen zijn gebleven. Voor wat betreft organische resten moet het voorbehoud worden gemaakt, dat door schommelingen in de grondwaterstand en door oxidatie (als gevolg van een lage grondwaterstand) deze kunnen zijn gedegradeerd.

7. Archeologische verwachtingen en bekende waarden

Wettelijk beschermde monumenten	Nee
AMK-terreinen	Nee
Archeologische waarden	Niet binnen plangebied In de omgeving van het plangebied Mesolithicum – Bronstijd en Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd

Archeologische verwachtingen

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Soest ligt het plangebied in een archeologisch waardevol verwachtingsgebied 2 (AWV2; bijlage 4). Deze verwachting is vermoedelijk gebaseerd op de ligging op de overgang van een hoge stuwwal naar een lager gelegen gebied.

Bekende waarden binnen het plangebied

Het plangebied heeft volgens het centraal archeologisch informatiesysteem (Archis) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) geen archeologisch wettelijk beschermde status en is ook niet opgenomen op de Archeologische Monumentenkaart (AMK). Binnen het plangebied zijn vooralsnog geen vondsten bekend en onderzoeken uitgevoerd.

Bekende waarden in de omgeving van het plangebied

In de omgeving van het plangebied zijn enkele archeologische onderzoeken bekend (bijlage 9). Deze worden hieronder besproken.

- Direct ten zuidwesten en -oosten, aan de Ferdinand Huycklaan (respectievelijk deelgebied B en C) is een bureau- en booronderzoek uitgevoerd. Hieruit bleek dat in deelgebied B de natuurlijke ondergrond bestaat uit hellingspoelingsafzettingen en in deelgebied C uit dekzand. Hierop ligt een oud-bouwlanddek uit de Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd. In boring 2 is een restant van een BC-horizont aangetroffen. In boring 12 is een puinlaag aangetroffen in het oud-bouwlanddek (Soldaat/Bakker 2019; onderzoeksmelding 4685432100). Vervolgens is in deelgebied C, aan de Ferdinand Huycklaan 22c direct ten zuidoosten van het plangebied, een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Hierbij zijn drie paalkuilen, een kuil en twee fragmenten aardewerk uit de Vroege – Late Middeleeuwen gevonden, evenals een greppel uit de Late Nieuwe Tijd. Deze vindplaats bevindt zich op circa 40 m ten zuiden van het plangebied, waarbij de bovenzijde van de sporen op ongeveer 80 cm -Mv (4,5 m +NAP). De vindplaats is niet behoudenswaardig bevonden, aangezien ze wordt doorsneden door grote recente verstoringen (Hartog, 2021; onderzoeksmelding 5090901100).
- Direct ten zuiden van het plangebied is een bureau- en booronderzoek, aan de Ferdinand Huycklaan, uitgevoerd. Hieruit bleek dat sprake is van twee archeologische niveaus. In de top van het dekzand worden archeologische waarden uit de periode Laat-Paleolithicum B – Vroege Middeleeuwen verwacht en in de top van het oud-bouwlanddek worden sporen van een boerderij uit de Nieuwe Tijd verwacht. Het dekzand is tot in de C-horizont afgetopt (80-110 cm -Mv, 5,7 m +NAP). Diepere grondsporen zijn vermoedelijk nog wel aanwezig (Kerkhoven, 2012; onderzoeksmelding 2382489100).
- Vanaf 50 m ten oosten van het plangebied is een archeologische kartering uitgevoerd in een groot gebied tussen Soest en Amersfoort. Er zijn vooral vindplaatsen uit het (Laat-)Mesolithicum en/of (Vroeg-)Neolithicum gevonden. Deze vindplaatsen lagen vooral op de dekzandruggen. Binnen een straal van 500 m van het plangebied zijn geen vindplaatsen aangetroffen (Visscher, 1991; onderzoeksmelding 2042352100).
- Ongeveer 60 m ten oosten van het plangebied, aan de Ferdinand Huycklaan 9-11, is een bureau- en booronderzoek uitgevoerd. Hieruit bleek dat de bodemopbouw bestaat uit een oud-

bouwlanddek van 35-60 cm dikte op dekzand. Er is een restant van een podzolbodem aangetroffen. Vanaf 150 cm -Mv komen hellingafzettingen voor (Bouter/Moerman, 2017; onderzoeksmelding 4044332100). Vervolgens is een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Hierbij zijn voornamelijk kuilen en sloten uit de Nieuwe Tijd aangetroffen. De sloten komen overeen met perceelsgrenzen die staan aangegeven op het Kadastrale Minuutplan uit 1811-1832. Deze sporen zijn niet behoudenswaardig bevonden (Meijer, 2018; onderzoeksmelding 4585851100).

- Circa 100 m ten westen van het plangebied, aan de Soesterbergsestraat 2, is een bureau- en booronderzoek uitgevoerd. Hieruit bleek dat het plangebied is afgegraven tot in de C-horizont, tot 50-150 cm -Mv. In twee boringen zijn intacte, gestuwde afzettingen gevonden (Leuving, 2018).
- Ongeveer 130 m ten westen van het plangebied ligt een terrein van zeer hoge archeologische waarde (AMK-terrein 12252; Centrum, Engenbergsteeg). Dit is een terrein met sporen van bewoning en ligt op een stuwwal. Onder een 0,45 tot 0,9 meter dik oud-bouwlanddek zijn diverse soorten vondsten gedaan, die wijzen op bewoning in meerdere perioden (Neolithicum – Bronstijd en Vroege Middeleeuwen). Midden op de eng ligt een grafheuvel uit de periode Neolithicum – Late Bronstijd (AMK-terrein 1149; Het Enger Bergje). Daarnaast ligt er een akker uit de Vroege tot Late Middeleeuwen. Hier is een booronderzoek uitgevoerd. De bodemopbouw bestaat uit een oud-bouwlanddek met daaronder een moderpodzol in gestuwd zand. Op het centrale deel ligt een grafheuvel. In de Bw-horizont zijn vondsten aangetroffen, bestaande uit houtskool, vuursteen en aardewerk uit de periode Prehistorie – Middeleeuwen (Visscher et al., 1996; onderzoeksmelding 2029928100).
- Circa 335 m ten zuidwesten van het plangebied, aan de Kolonieweg, is een munt uit de Laat Romeinse tijd A gevonden. De context lijkt secundair te zijn (vondstmelding 2843954100).
- Circa 375 m ten zuiden van het plangebied, aan de Staringlaan, is een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Er zijn drie vindplaatsen aangetroffen. Vindplaats 1 dateert uit het Mesolithicum en bestaat uit (haard)kuilen, vuurstenen werktuigen en bewerkingsafval. Er lijkt sprake te zijn van kampementen. Vindplaats 2 bestaat uit karrensporen en aardewerk uit de Late Middeleeuwen. Vindplaats 3 bestaat uit sporen van landgebruik uit de Nieuwe Tijd (Stolk/Wijker/d'Hollosy, 2015; onderzoeksmelding 2418014100). Vervolgens is de steentijdvindplaats opgegraven. Een aantal geselecteerde vuursteenclusters zijn onderzocht. Hieruit blijkt dat jagers-verzamelaars hier regelmatig terugkeerden tussen circa 8560-6020 v.Chr. Er zijn haardkuilen, houtskoolconcentraties, (vuur)steenconcentraties en een meergefasige hutkom aangetroffen. De sporen zijn aangetroffen in de top van het dekzand (Woltinge et al., 2019; onderzoeksmelding 3298697100).
- Ongeveer 445 m ten noorden van het plangebied, bij de Oude Kerk, is een opgraving uitgevoerd. Hierbij zijn de funderingen van de kerk uit de Late Middeleeuwen B – Vroege Nieuwe Tijd gevonden (vondstmelding 2879205100).
- Ongeveer 475 m ten noorden van het plangebied ligt een terrein van hoge archeologische waarde (AMK-terrein 12257; Centrum). Dit betreft de dorpskern van Soest met sporen van bewoning uit de periode Late Middeleeuwen – Nieuwe Tijd.

Uit de bovenstaande gegevens blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied vindplaatsen zijn aangetroffen uit de periodes Mesolithicum – Bronstijd en Vroege Middeleeuwen – Nieuwe Tijd. Veel vindplaatsen bevinden zich op de stuwwal, maar ook op de overgang naar het lager gelegen gebied zijn archeologische resten aangetroffen. Dit type overgangsgebieden waren aantrekkelijke plaatsen om te wonen, en archeologische waarden uit de omgeving tonen dan ook aan dat menselijke activiteit al vanaf tenminste het Mesolithicum plaats vond, maar het gebied was geschikt voor bewoning vanaf het Laat-Paleolithicum B. Resten uit het Mesolithicum bestaan uit (tijdelijke) kampementen met vuursteenconcentraties en haardkuilen. Sporen van bewoning uit latere periodes bestaan

voornamelijk uit grondsporen en bevinden zich in de top van het dekzand. In een eventueel oud-bouwlanddek kunnen sporen en vondsten uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd voorkomen.

8. Historische situatie, huidig gebruik en bodemverstoringen

Historische bebouwing	Vanaf 1935
Historisch gebruik	Bouwland en laan met bosch
Huidig gebruik	Bedrijfsterrein
Bekende verstoringen	Bebouwing

Historische situatie

Het plangebied ligt ongeveer 450 m ten zuiden van de historische dorpskern van Soest, dat voor het eerst genoemd wordt in 1028. Het dorp ontwikkelde zich als een wegdorp met akkerlanden op de *Soester Eng*, op de top van de stuwwal, en boerderijen langs een lint aan de voet hiervan. *Eng* verwijst naar de enkeerdgronden i.c. oude bouwlanddekken die vanaf de Late Middeleeuwen op de flanken van de stuwwal werden aangelegd, om de bodemvruchtbaarheid en geohydrologische eigenschappen van de bodem te verbeteren. De boerderijen van het oude Soest lagen grotendeels ten noorden van de Oude kerk, tussen de huidige Lange- en Korte Brinkweg en de (voormalige) Rijksstraatweg of Bovenweg. Het dorp breide zich langs deze as, die precies op de overgang van de stuwwal naar het lager gelegen gebied van de Gelderse Vallei ligt, uit. Het plangebied aan de Ferdinand Huycklaan ligt in het – zuidelijke – verlengde hiervan en moet dus tot een relatief late uitbreidingsfase behoren. Vanaf 1250 tot ver in de 17^e eeuw is het Eemland stapsgewijs noordwaarts bedijkt en ontgonnen in lange, oost-west lopende stroken (Blijdenstijn, 2015).

Een goed beeld van de historische ontwikkeling van het plangebied in de Nieuwe Tijd kan verkregen worden aan de hand van historische kaarten (figuren 2-8). Op het Kadastrale Minuutplan uit 1811-1832 is te zien dat het plangebied is opgedeeld in verschillende percelen die in gebruik zijn als bouwland en een 'laan als bosch', in bezit van Rijk Jacobse Stalenhoef. Er is geen bebouwing aanwezig in het plangebied. Ten oosten van het plangebied zijn erven met huizen zichtbaar aan de west- en oostzijde van een langgerekt weiland in bezit van de gemeente 'Zoest'. Op een topografische kaart uit 1872 is het westelijk deel van het plangebied onderdeel van een erf. In het noorden en zuiden lijkt een weg te lopen. Het langgerekte weiland tussen de erven lijkt nu een weg te zijn geworden. Op de kaart uit 1935 zijn in het centrale deel twee gebouwen zichtbaar. Langs de weg naar Baarn (de huidige Kerkstraat) is nu ook bebouwing zichtbaar. Vanaf 1990 is het bedrijfspand in het zuiden van het plangebied afgebeeld en vanaf 1999 ook het noordelijke bedrijfspand. Deze situatie is zo gebleven tot op heden. Volgens de Basisregistratie Adressen en Gebouwen van het Kadaster dateert het zuidelijke gebouw uit 1985 en het noordelijke gebouw uit 1995 (bron: www.bagviewer.kadaster.nl).

Militair erfgoed

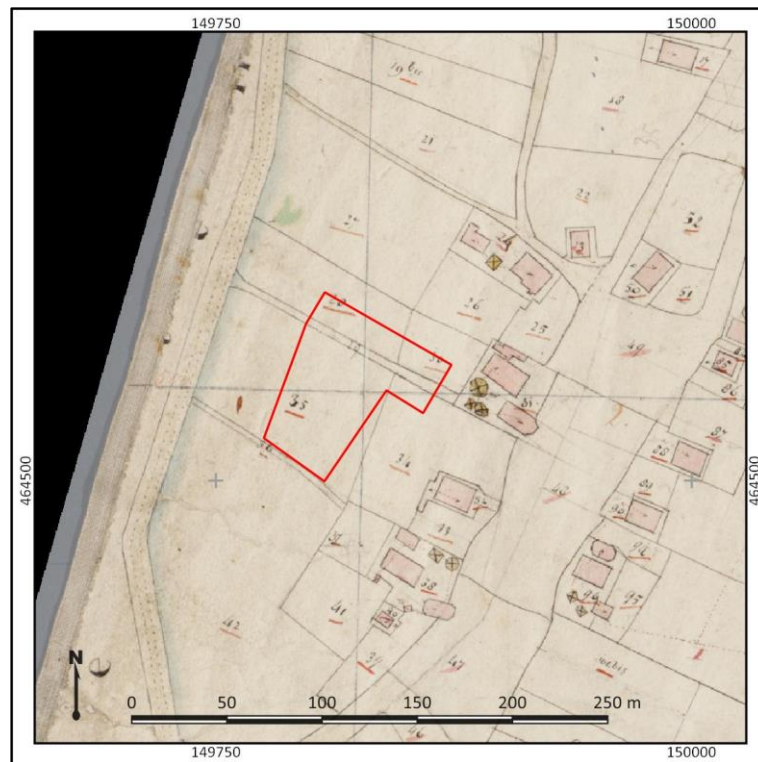
Volgens de Indicatieve Kaart Militair Erfgoed en Traces of War worden binnen het plangebied geen resten verwacht van militair erfgoed (bronnen: ikme.nl; tracesofwar.com). Volgens de Kaart van Verdedigingswerken in Nederland zijn er geen aanwijzingen voor resten van strijd of verdedigingswerken bekend (bron: landschapinnederland.nl/militaire-landschapskaart).

Huidig gebruik en bodemverstoringen

Het plangebied is momenteel deels bebouwd met twee bedrijfspanden. De rest van het plangebied is verhard.

In hoeverre nog archeologische vondsten en/of sporen in het plangebied aanwezig zijn, hangt af van de mate van intactheid van de bodem. Daarom worden hieronder de factoren besproken die van invloed kunnen zijn op de bodemopbouw:

- De voormalige en huidige bebouwing in het plangebied heeft de bodemopbouw in het plangebied gedeeltelijk aangetast. Hier zijn verder geen gegevens over bekend. Bij de huidige eigenaren zijn geen bouwtekeningen bekend.
- Bij het Bodemloket is niet bekend dat er een bodemonderzoek of sanering heeft plaatsgevonden in het plangebied (bron: bodemloket.nl).

Figuur 2. Het plangebied (rood omlijnd) op het Kadastrale Minuutplan uit 1811-1832. Bron: www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl.

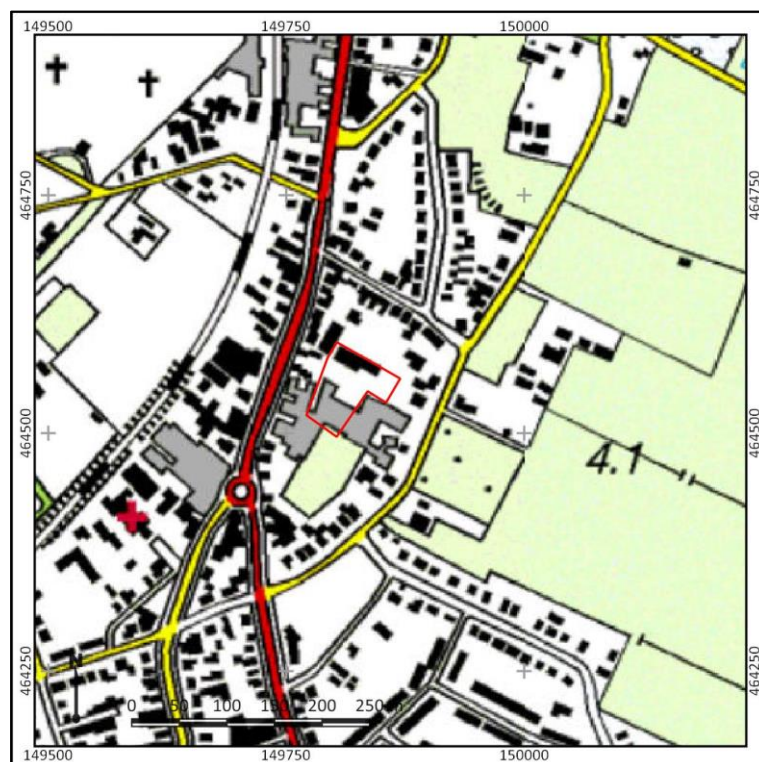
Figuur 3. Het plangebied (rood omlijnd) op een topografische kaart uit 1872. Bron: www.topotijdreis.nl.

Figuur 4. Het plangebied (rood omlijnd) op een topografische kaart uit 1935. Bron: www.topotijdreis.nl.

Figuur 5. Het plangebied (rood omlijnd) op een topografische kaart uit 1990. Bron: www.topotijdreis.nl.

Figuur 6. Het plangebied (rood omlijnd) op een topografische kaart uit 1999. Bron: www.topotijdreis.nl.

9. Gespecificeerde archeologische verwachting

Archeologische verwachting	Hoog
Periode	Paleolithicum – Late Middeleeuwen
Complextypen	Nederzettingen, sporen van landgebruik, grafvelden, infrastructuur
Stratigrafische positie	In top van de pleistocene afzettingen
Diepteligging	Circa 60 – 100 cm - Mv

Archeologische verwachting en periode

Het plangebied ligt op de flank van een stuwwal, op de overgang naar een lager gelegen vallei. De stuwwalafzettingen of hellingspoelingsafzettingen zijn vermoedelijk afgedekt met dekzand, dat vervolgens is afgedekt door een enkeerdgrond. Dergelijke overgangszones vormden vanaf het Paleolithicum aantrekkelijke plaatsen voor bewoning. Op basis hiervan heeft het plangebied een hoge verwachting voor de periode Paleolithicum – Late Middeleeuwen. Vanwege het ontbreken van bebouwing op historische kaarten is er een lage verwachting op archeologische resten uit de Nieuwe Tijd, met uitzondering van sporen van landgebruik.

Stratigrafische positie en diepteligging

Het archeologisch relevante niveau bevindt zich in de top van het dekzand, onder een oud-bouwaldek. Op basis van het naastgelegen onderzoek ligt de top van het dekzand vermoedelijk op circa 60-100 cm -Mv.

Complextypen

In het plangebied worden kampementen en nederzettingsterreinen verwacht, maar er zouden ook sporen van landgebruik of grafvelden aanwezig kunnen zijn:

- Archeologische resten en/of sporen uit het Paleolithicum en Mesolithicum worden verwacht in de vorm van kampementen, die zich kenmerken door een concentratie van vuursteen en houtskool en grondsporen in de vorm van haardkuilen. Deze archeologische resten worden verwacht in de top van het dekzand. Wanneer de podzolbodem is afgetopt (de B-horizonten zijn verdwenen) kan de trefkans voor deze periode worden bijgesteld naar laag, diepere grondsporen uit deze periode worden immers niet verwacht. Dit kan zo zijn wanneer de B-horizont is opgenomen in het eerddek, maar ook door vergravingen van andere aard.
- Archeologische resten uit het Neolithicum worden vooral verwacht in de vorm van huisplaatsen, die zich kenmerken door een concentratie van vuursteen en/of aardewerk, en huttenleem en grondsporen zoals paalgaten. Ook deze resten worden verwacht in de top van het dekzand. Wanneer de oorspronkelijke podzolbodem is afgetopt (al dan niet opgenomen in een eventueel eerddek), is een eventueel vondstenniveau al verdwenen en worden alleen nog grondsporen verwacht.
- Nederzettingsterreinen uit de periode Bronstijd – Late Middeleeuwen zouden zich kunnen kenmerken door een cultuurlaag of dichte vondstenstrooiing, hetgeen met name te danken is aan de langdurigheid van bewoning op een bepaalde plek. Hierbij kunnen ook vondsten en grondsporen zoals paalgaten, afvalkuilen, greppels en funderingen aanwezig zijn. Ook kunnen sporen aanwezig zijn die te relateren zijn aan het achtererf van een huis, zoals afvalkuilen, beer- en waterputten en sporen van nijverheid. Sporen van landgebruik kenmerken zich door grondsporen en verkleuringen in de bodem en in veel mindere mate door de aanwezigheid van vondstmateriaal (zoals aardewerk, bouw materiaal, houtskool, (on)verbrand bot, fosfaatvlekken).

- Sporen van landgebruik kenmerken zich door grondsporen en verkleuringen in de bodem en in veel mindere mate door de aanwezigheid van vondstmateriaal (zoals aardewerk, bouwmateriaal, houtskool, (on)verbrand bot, fosfaatvlekken).
- Sporen van begraving kunnen zowel in de vorm van inhumaties als crematies worden aangetroffen en kenmerken zich zowel door grondsporen (kringgreppels, grafkuilen) als door vondstmateriaal (grafcontainers, grafgiftten, gecalcineerd bot), afhankelijk van de periode.

Over de aanwezigheid van laatstgenoemde complexen kan enkel uitspraak gedaan worden op basis van de mate van intactheid van de bodem. Deze is naar verwachting in delen van het plangebied door de bebouwing aangetast. In hoeverre daardoor eventueel aanwezige archeologische resten verdwenen zijn, is niet bekend. Om deze onbekendheid met de bodemopbouw weg te nemen, is het wenselijk een aanvullend verkennend booronderzoek uit te voeren. Zowel de werkwijze als de resultaten van dit onderzoek zijn opgenomen in hoofdstuk 10.

Tabel 1: Gespecificeerde archeologische verwachtingstabel

Archeologische verwachting			Reden
1	Datering	Laag	Nieuwe Tijd
		Hoog	Paleolithicum – Late Middeleeuwen
2	Complexiteit	Kampementen, nederzettingen, grafvelden, sporen van landgebruik	
3	Omvang	50-500 m ² (vindplaatsen huisplaatsen – nederzettingen)	
4	Diepteligging	Onder oud-bouwlanddek, in top van dekzand	
5	Gaafheid, conservering	-	Aantasting door gebouwfunderingen (plaatselijk)
		+	Een eventueel oud-bouwlanddek kan een dieper gelegen archeologisch niveau hebben beschermd tegen verstoringen.
		+-	Het is onbekend of de bodemopbouw verder intact is of niet.
6	Locatie	Onbekend, op dit moment het hele plangebied.	
7	Uiterlijke kenmerken (artefacten en type indicatoren)	Steentijd: concentraties van vuursteen en houtskool. Nederzettingsterreinen: cultuurlaag of dichte vondstenstrooiing, of vondsten en grondsporen zoals paalgaten, afvalkuilen, greppels en funderingen. Verder erf-gerelateerde resten als afvalkuilen, beer- en waterputten en sporen van nijverheid op een erf.	
8	Mogelijke verstoringen	(Plaatselijke) aantasting door gebouwfunderingen.	

10. Resultaten veldonderzoek

Onderzoekstrategie	Verkenkend booronderzoek
Aantal boringen	5
Type boor	Edelmanboor
Boordiameter	7 cm
Maximale boordiepte	180 cm -Mv

Onderzoeksmethodiek

Het doel van het booronderzoek is het toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting in het plangebied, zoals deze is opgesteld in Hoofdstuk 9. Hiertoe is in het plangebied een verkennend booronderzoek uitgevoerd (conform het Plan van Aanpak; Melman, 2022). De boringen zijn daarbij gebruikt om de bodemopbouw en de mate van intactheid daarvan te bepalen. Op basis van deze gegevens wordt antwoord gegeven op de onderzoeksvragen zoals opgesteld in hoofdstuk 2 van dit rapport. In totaal zijn in het plangebied vijf boringen gezet (boring 1 tot en met 5).

De boringen hebben een diepte van maximaal 180 cm –Mv en zijn handmatig gezet met behulp van een Edelmanboor met een diameter van 7 cm. De boringen zijn gefotografeerd en beschreven volgens de NEN5104 en de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB; SIKB 2008). De locatie van de boringen is met een meetlint bepaald aan de hand van de bestaande topografie in het plangebied (bijlage 9). De hoogteligging van de boringen is bepaald aan de hand van het AHN. Foto's van de boringen zijn terug te vinden in bijlage 10, de beschrijvingen in bijlage 11. De monsters zijn handmatig doorzocht op archeologische indicatoren.

Veldwaarnemingen

Het plangebied is grotendeels bestraat met klinkers rondom de bestaande bebouwing. Het noordoostelijke deel van het plangebied (boring 2-3) ligt circa 40-60 cm lager dan het westelijke deel van het plangebied (boring 1, 4 en 5). Foto's van het plangebied ten tijde van het veldonderzoek zijn weergegeven in figuur 7.

Figuur 7. Foto's van het plangebied ten tijde van het veldonderzoek (28-01-2022).

Bodemopbouw en lithologie

De natuurlijke ondergrond bestaat uit goed gesorteerd zwak tot matig siltig matig fijn zand, dat geelgrijs tot grijs van kleur is. Dit is geïnterpreteerd als het dekzand. In boring 3 is de top van het dekzand zeer zwak roestig, waarschijnlijk betreft dit een Cg-horizont. In de overige boringen is direct de C-horizont aangetroffen. Het dekzand is aangetroffen vanaf een diepte van 100-155 cm -Mv (4,0-4,5 m +NAP). De bovenzijde van het dekzand is zeer scherp begrensd.

Direct op het dekzand liggen twee á drie lagen zwak tot matig siltig zand, dat matig fijn van korrelgrootte is en in kleur uiteenloopt van geelgrijs tot grijsbruin en donkerbruingrijs van kleur is en zwak tot matig humeus is. Hierin zijn stukken plastic, puin, vlakglas en zandbrokken van diverse kleurslag aanwezig. Deze lagen zijn geïnterpreteerd als moderne ophooglagen, die zijn aangetroffen vanaf maaiveld (boring 2 en 3) en 25 cm -Mv (5,6-5,7 m +NAP; boringen 1, 4 en 5). Ter plaatse van boringen 1, 4 en 5 is vanaf maaiveld een laag bestrating en geelgrijs ophoogzand aangetroffen, dat scherp op de humeuze ophooglagen ligt.

Archeologische indicatoren

Tijdens het veldwerk zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat het opsporen van indicatoren niet het hoofddoel van het verkennende onderzoek is geweest.

Archeologische interpretatie

Uit het veldonderzoek blijkt dat in de ondergrond sprake is van sterk aangetaste dekzandafzettingen, waarop sprake is van moderne ophooglagen. Door de aanwezigheid van puin en plastic is dit niet aan te merken als een intact oud bouwlanddek. De verstoring van het dekzand is aangetoond aan de hand van het direct aantreffen van een C-horizont zonder enig restant van bodemvorming in vier van de vijf boringen tot een diepte van 100-155 cm -Mv (4,0-4,5 m +NAP). Deze verstoringen reiken tot een grotere diepte ten opzichte van maaiveld dan de vindplaats ten zuiden van het plangebied (80 cm -Mv), maar hebben wel een gelijke ligging ten opzichte van het NAP (maximaal 4,5 m +NAP). Dit zou inhouden dat hier een grotere hoeveelheid van het dekzand verstoord is geraakt dan ter plaatse van de verstoorde vindplaats (Hartog, 2021). Daarom is de hoge verwachting op de aanwezigheid van archeologische resten naar een lage verwachting bij te stellen voor alle periodes.

11. Beantwoording onderzoeksvragen

1. Hoe heeft het plangebied oorspronkelijk in het natuurlijk landschap gelegen?

Het plangebied ligt ter plaatse van een dekzandgebied. Op dit dekzand is sprake van moderne ophoog- en verstoringlagen

2. Zijn er binnen de bodemopbouw archeologisch relevante niveaus te onderscheiden en hoe diep liggen deze?

De top van het dekzand is aangemerkt als het archeologisch relevante niveau. Het dekzand is echter niet meer als intact te beschouwen, aangezien sprake is van verstoringen tot een diepte van 100-155 cm -Mv (4,0-4,5 m +NAP). Deze verstoringen reiken tot een grotere diepte dan waar op 40 m ten zuiden van het plangebied reeds een sterk aangetaste vindplaats is aangetroffen. De exacte oorzaak van de verstoringen is onduidelijk, maar gezien de aanwezigheid van plastic en beton moet deze gezocht worden in de tweede helft van de 20^e eeuw.

3. In hoeverre zijn de archeologisch relevante niveaus nog intact (verstoring, erosie, afdekkend substraat)?

Het archeologisch relevante niveau is verstoord geraakt door graafwerkzaamheden in de tweede helft van de 20^e eeuw.

4. Wat is de archeologische verwachting van het plangebied en in hoeverre is deze te differentiëren in laag, middelhoog en hoog?

Op basis van het veldonderzoek is de oorspronkelijke hoge verwachting op de aanwezigheid van archeologische resten uit het Laat-Paleolithicum B tot en met de Late Middeleeuwen bij te stellen naar een lage verwachting voor alle periodes.

12. Conclusies en advies

Conclusie

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied op de flank van een stuwwal ligt, op de overgang naar een lager gelegen vallei. De stuwwalafzettingen of hellingspoelingsafzettingen zijn vermoedelijk afgedekt met dekzand, dat vervolgens is afgedekt door een enkeerdgrond. Dergelijke overgangszones vormden vanaf het Paleolithicum aantrekkelijke plaatsen voor bewoning. Op basis hiervan heeft het plangebied een hoge verwachting voor de periode Paleolithicum – Late Middeleeuwen. Vanwege het ontbreken van bebouwing op historische kaarten is er een lage verwachting op archeologische resten uit de Nieuwe Tijd, met uitzondering van sporen van landgebruik. Vrijwel direct ten zuiden van het plangebied is sprake van een vindplaats uit de Late Middeleeuwen vanaf een diepte van 4,5 m +NAP, maar deze bleek ook grotendeels verstoord te zijn geraakt.

Uit het veldonderzoek is echter gebleken dat sprake is van verstoringen van het dekzand tot een diepte van 100-155 cm -Mv (4,0-4,5 m +NAP), waar direct de C-horizont van is aangetroffen. Deze verstoringen reiken tot een grotere diepte dan waar ten zuiden van het plangebied reeds een vindplaats is aangetroffen. Gezien de aanwezigheid van plastic en beton in de aangetroffen ophoog- en verstoringslagen moet de oorzaak van deze verstoringen in de tweede helft van de 20^e eeuw gezocht worden. Waarschijnlijk is dit te relateren aan de bouw van bestaande panden in het plangebied. Daarom is de hoge verwachting uit het bureauonderzoek naar een lage verwachting bij te stellen naar een lage verwachting voor alle periodes.

Advies

In het plangebied heeft men het voornemen om de bestaande bedrijfspanden te slopen en nieuwbouw te realiseren. Voor de aanleg van de parkeerkelder wordt tot minimaal 3,0 m -Mv gegraven. Op basis van het onderhavig onderzoek heeft het plangebied een lage verwachting op de aanwezigheid van archeologische resten. Daarom adviseren wij om het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ingrepen. Mochten er tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch archeologische resten worden aangetroffen, dan wijzen wij op de wettelijke plicht dergelijke resten direct te melden bij de bevoegde overheid, de gemeente Soest (Erfgoedwet 2016, artikel 5.10).

Bovenstaande vormt een advies. Op grond van de resultaten van het rapport en het advies zal het bevoegd gezag (de gemeente Soest) een besluit nemen over de daadwerkelijke omgang met eventueel aanwezige archeologische waarden binnen het plangebied.

13. Geraadpleegde bronnen

Archeologische kaarten en databestanden

- Archeologische Monumenten Kaart (AMK), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007.
- Archeologisch Informatie Systeem (Archis3), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2015.
- www.ahn.nl
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- www.topotijdreis.nl
- www.bodemloket.nl
- www.pdok.nl
- www.bagviewer.kadaster.nl
- www.dans.easy.knaw.nl
- www.dinoloket.nl
- www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl
- www.hisgis.nl
- www.ikme.nl
- www.tracesofwar.com
- www.explosievenopsporing.nl
- www.landschapinnederland.nl/militaire-landschapskaart

Literatuur

Alterra, 2015. *Bodemkaart van Nederland 1:50000; Landsdekkend digitaal bestand*.

Bakker, H., de, 1966. De subgroepen voor het systeem van bodemclassificatie voor Nederland, in: *Boor en Spade*.

Berendsen, H.J.A., 2005. *De vorming van het land. Inleiding in de geologie en geomorfologie*, Assen.

Blijdenstijn, R., 2015. *Tastbare tijd 2.0, Cultuurhistorische atlas van de provincie Utrecht*, Amsterdam.

Bouter, H.E./S. Moerman, 2017. *Archeologisch Bureauonderzoek & Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase Ferdinand Huycklaan tussen 9 en 11, Soest, gemeente Soest, Noordwijk (IDDS Archeologie-rapport 1972)*.

Hartog, M.J., 2021. *Een inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven, karterende en waarderende fase. Soest, Ferdinand Huycklaan 22c. Gemeente Soest (UT), Nieuwegein (Transect-rapport 3602)*.

Kerkhoven, A.A., 2012. *Archeologisch bureauonderzoek en inventariseren veldonderzoek, Woon-/zorgcentrum Ferdinand Huycklaan te Soest, Utrecht (Transect-rapport 171)*.

Leuvering, J.H.F., 2018. *Plangebied Soesterbergsestraat 2 te Soest, gemeente Soest; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennend booronderzoek), Weesp (RAAP-rapport 3545)*.

Maarleveld, G.C./R.P.H.P. van der Schans, 1961. *De dekzandmorphologie van de Gelderse Vallei*. Tijdschr. Kon. Ned. Aardrijksk. Gen. 78, 22-35.

Maas, G.J./W.M. van der Meij/S.P.J. van Delft/A.H. Heidema, 2017. *Toelichting bij de legenda Geomorfologische kaart van Nederland 1:50000*, Wageningen.

Meijer, Y., 2018. *Inventariserend Veldonderzoek d.m.v. Proefsleuven. Ferdinand Huycklaan 9-11, Soest, Gemeente Soest*, Noordwijk (IDDS Archeologie-rapport 2078).

Melman, J.G.E., 2022, *Plan van Aanpak, Soest, Paardenkamp, Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase*, Nieuwegein (intern Document Transect)

Mulder, E.F.J., M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff en T.E. Wong, 2003. *De ondergrond van Nederland*. Houten.

Soldaat, M./A.M. Bakker, 2019. *Soest, Plan Ferdinand Huycklaan deelgebied B en C (gemeente Soest) Een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (karterende fase) (IVO-O))*, Assen (Salisbury - rapport 247).

Stolk, T./M.K. Wijker/T. d'Hollosy, 2015. *Archeologisch onderzoek Sportveld Staringlaan, Soest, Amersfoort* (CAR rapport 37).

Visscher, H.C.J., 1991. *Eemland: een archeologische kartering, inventarisatie en waardering*, Amsterdam (RAAP-rapport 40).

Visscher, H.C.J./E. Graafstal/S. Wentink/Chr. de Bont/G.H.P. Dirkx/Th. Spek, 1996. *Engen in bodembeschermingsgebieden In de provincie Utrecht. Inventarisatie, bedreiging en bescherming van oude landbouwgronden met archeologische waarde*, Amsterdam (RAAP-rapport 117).

Woltinge, I./M. Opbroek/I. Devriendt/E. Drenth/L.A. Tebbens, 2019. *Mesolithisch verblijf aan de Staringlaan te Soest. Archeologische opgraving, 's-Hertogenbosch* (BAAC-rapport A-15.0124).

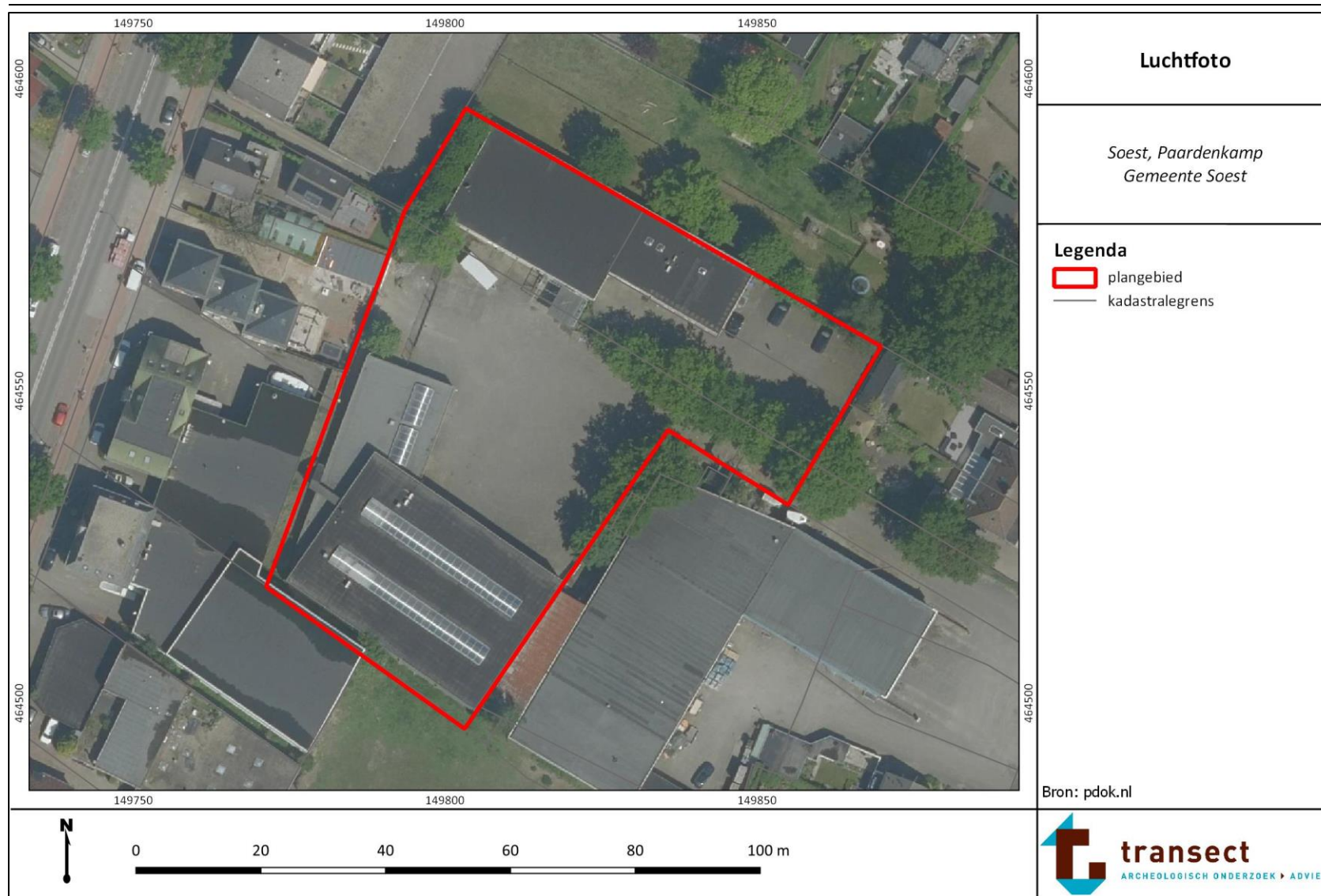
Lijst van afbeeldingen

Figuur 1. Ligging van het plangebied op een topografische kaart. Bron topografische kaart: www.pdok.nl	7
Figuur 2. Het plangebied (rood omlijnd) op het Kadastrale Minuutplan uit 1811-1832. Bron: www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl	16
Figuur 3. Het plangebied (rood omlijnd) op een topografische kaart uit 1872. Bron: www.topotijdreis.nl	17
Figuur 4. Het plangebied (rood omlijnd) op een topografische kaart uit 1935. Bron: www.topotijdreis.nl	17
Figuur 5. Het plangebied (rood omlijnd) op een topografische kaart uit 1990. Bron: www.topotijdreis.nl	18
Figuur 6. Het plangebied (rood omlijnd) op een topografische kaart uit 1999. Bron: www.topotijdreis.nl	18

Bijlage 1. Archeologische periode-indeling voor Nederland (conform ABR)

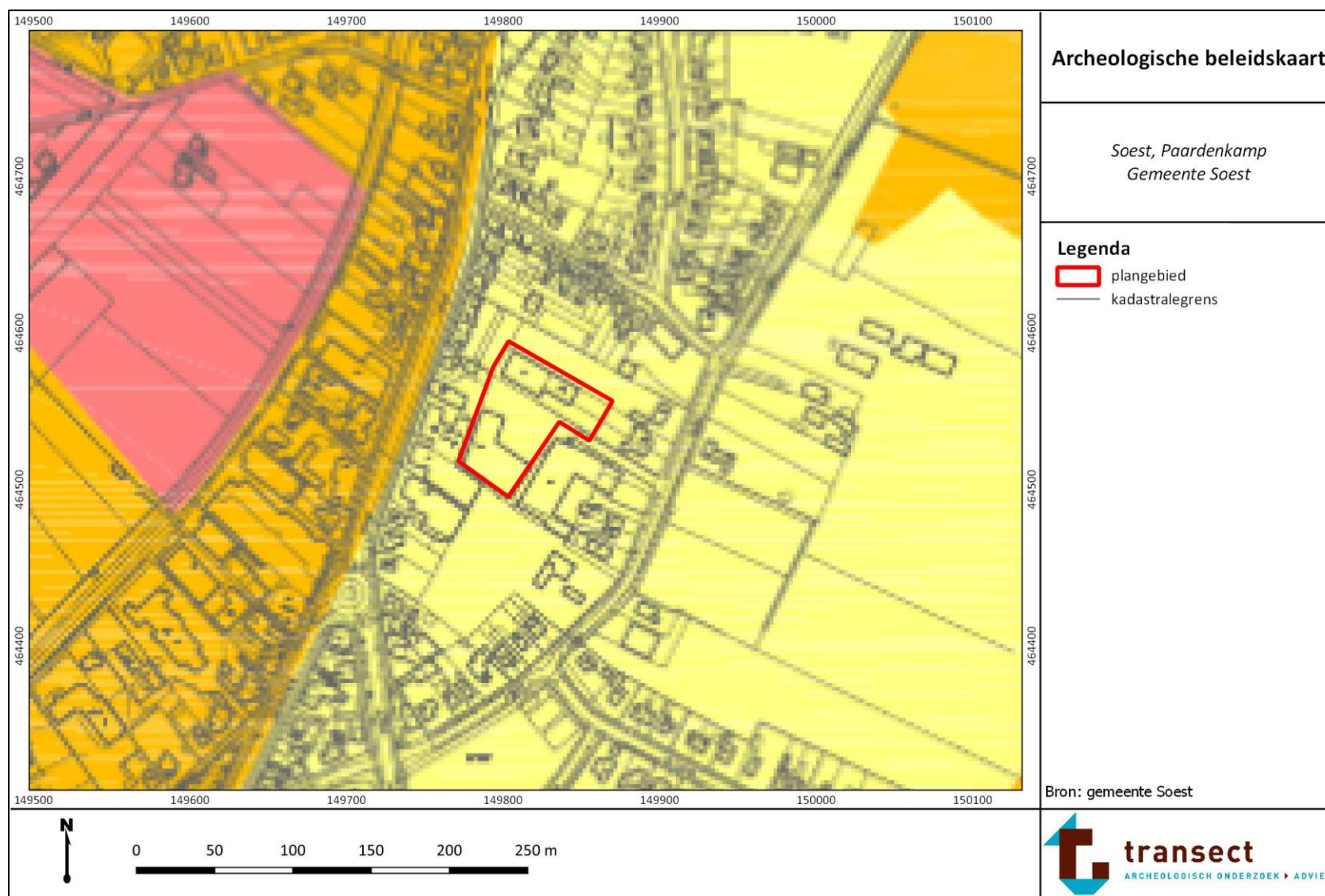
Periode	Deel-/subperiode	Van	Tot
Recent		1945 na Chr.	2050 na Chr.
Nieuwe Tijd	Late-Nieuwe Tijd	1850 na Chr.	1945 na Chr.
	Midden-Nieuwe Tijd	1650 na Chr.	1850 na Chr.
	Vroege-Nieuwe Tijd	1500 na Chr.	1650 na Chr.
Middeleeuwen	Late-Middeleeuwen B	1250 na Chr.	1500 na Chr.
	Late-Middeleeuwen A	1050 na Chr.	1250 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen D	900 na Chr.	1050 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen C	725 na Chr.	900 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen B	525 na Chr.	725 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen A	450 na Chr.	525 na Chr.
Romeinse Tijd	Laat-Romeinse tijd B	350 na Chr.	450 na Chr.
	Laat-Romeinse tijd A	270 na Chr.	350 na Chr.
	Midden-Romeinse tijd B	150 na Chr.	270 na Chr.
	Midden-Romeinse tijd A	70 na Chr.	150 na Chr.
	Vroeg-Romeinse tijd B	25 na Chr.	70 na Chr.
	Vroeg-Romeinse tijd A	12 voor Chr.	25 na Chr.
IJzertijd	Late-IJzertijd	250 voor Chr.	12 voor Chr.
	Midden-IJzertijd	500 voor Chr.	250 voor Chr.
	Vroege-IJzertijd	800 voor Chr.	500 voor Chr.
Bronstijd	Late-Bronstijd	1100 voor Chr.	800 voor Chr.
	Midden-Bronstijd B	1500 voor Chr.	1100 voor Chr.
	Midden-Bronstijd A	1800 voor Chr.	1500 voor Chr.
	Vroege-Bronstijd	2000 voor Chr.	1800 voor Chr.
Neolithicum	Laat-Neolithicum B	2450 voor Chr.	2000 voor Chr.
	Laat-Neolithicum A	2850 voor Chr.	2450 voor Chr.
	Midden-Neolithicum B	3400 voor Chr.	2850 voor Chr.
	Midden-Neolithicum A	4200 voor Chr.	3400 voor Chr.
	Vroeg-Neolithicum B	4900 voor Chr.	4200 voor Chr.
	Vroeg-Neolithicum A	5300 voor Chr.	4900 voor Chr.
Mesolithicum	Laat-Mesolithicum	6450 voor Chr.	4900 voor Chr.
	Midden-Mesolithicum	7100 voor Chr.	6450 voor Chr.
	Vroeg-Mesolithicum	8800 voor Chr.	7100 voor Chr.
Paleolithicum	Laat-Paleolithicum B	18.000 BP	8.800 voor Chr.
	Laat-Paleolithicum A	35.000 BP	18.000 BP
	Midden-Paleolithicum	300.000 BP	35.000 BP
	Vroeg-Paleolithicum	-	300.000 BP

Bijlage 2. Luchtfoto

Bijlage 4. Gemeentelijke beleidskaart

Legenda

	monumenten
	hoge archeologische verwachting
	historische dorpskernen
	bebouwing Oss
	middelhoge archeologische verwachting
	lage archeologische verwachting

	verstoord
	reeds onderzocht
	Maas
	gemeentegrens
	restgeulen/ aandachtsgebied

Advies voor onderzoek

0: Geen onderzoek

I : Bureau- en/of booronderzoek

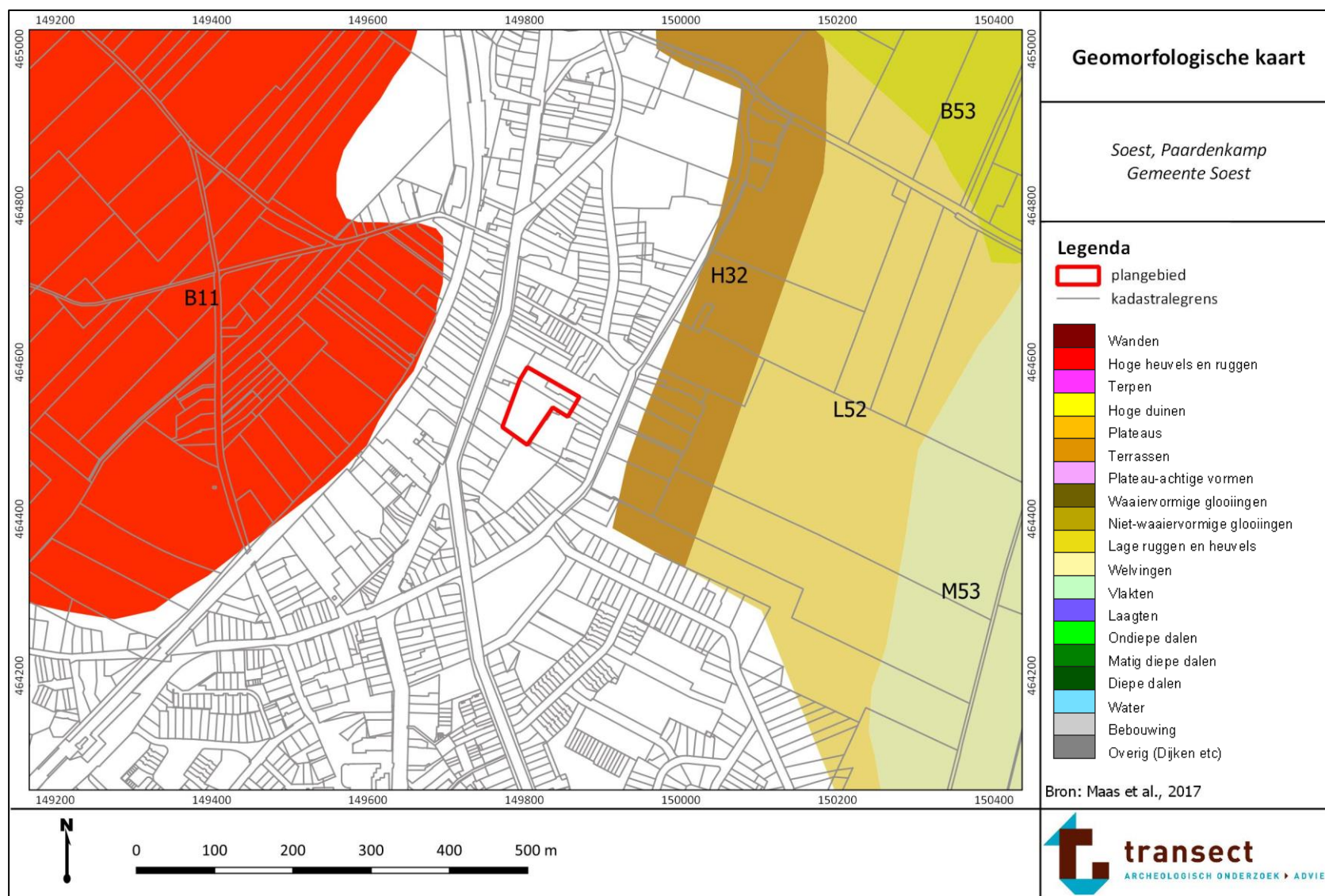
II: Boor- en/of proefsleuvenonderzoek

III: Proefsleuvenonderzoek

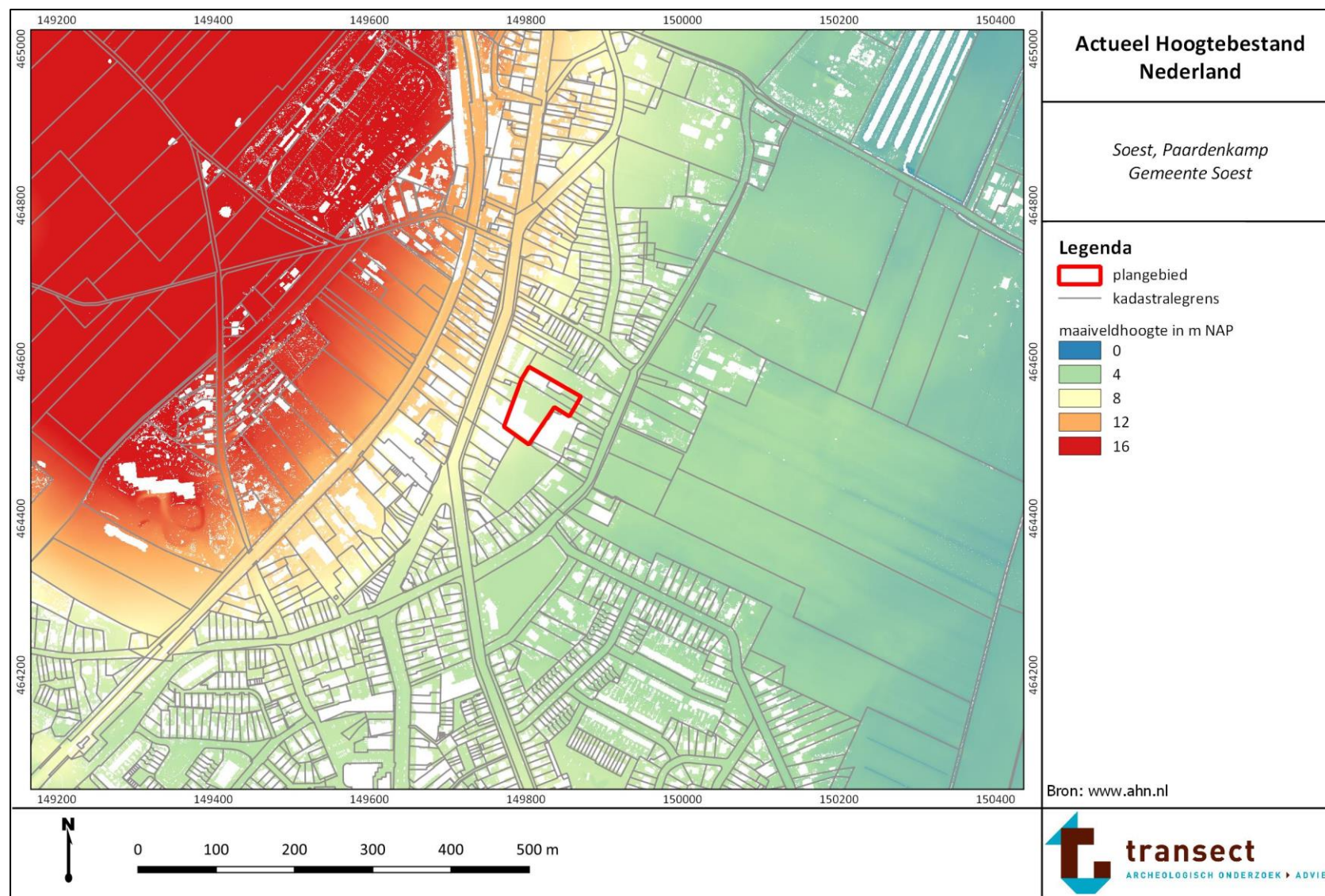
IV: Proefsleuvenonderzoek en/of archeologische begeleiding

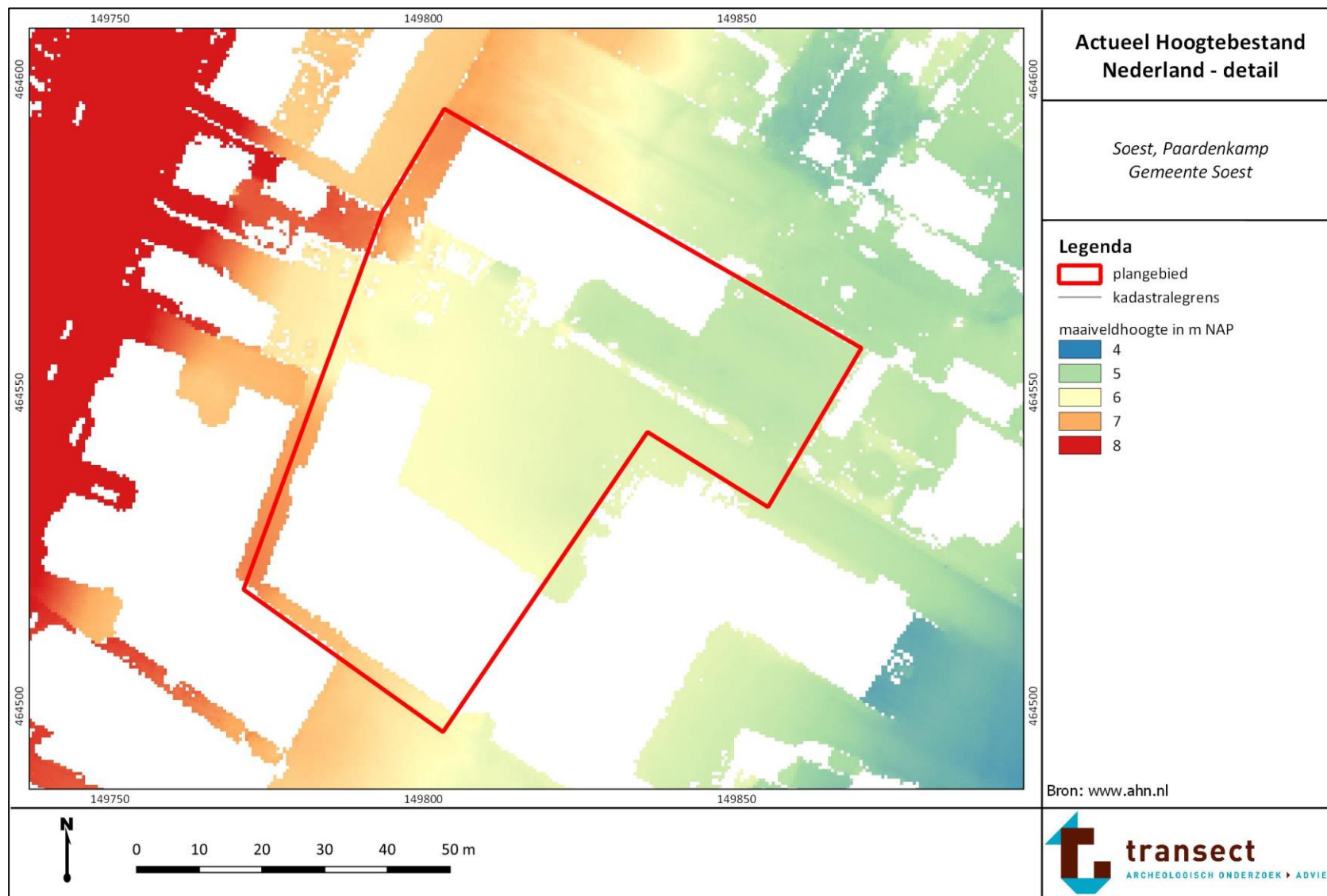
V: Onderzoek afhankelijk van resultaten reeds uitgevoerd onderzoek

Bijlage 5. Geomorfologie

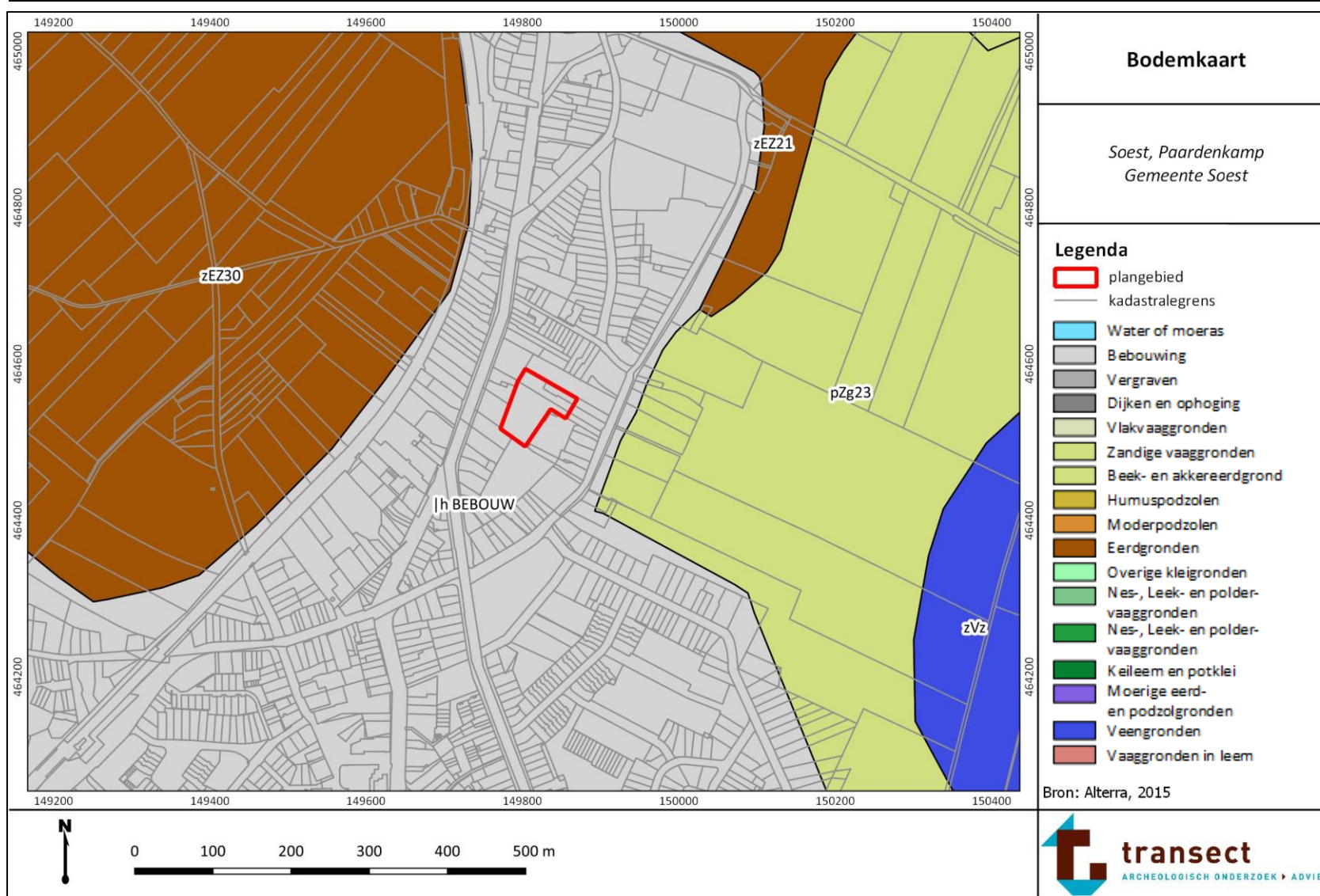

Bijlage 6. Maaiveldhoogte

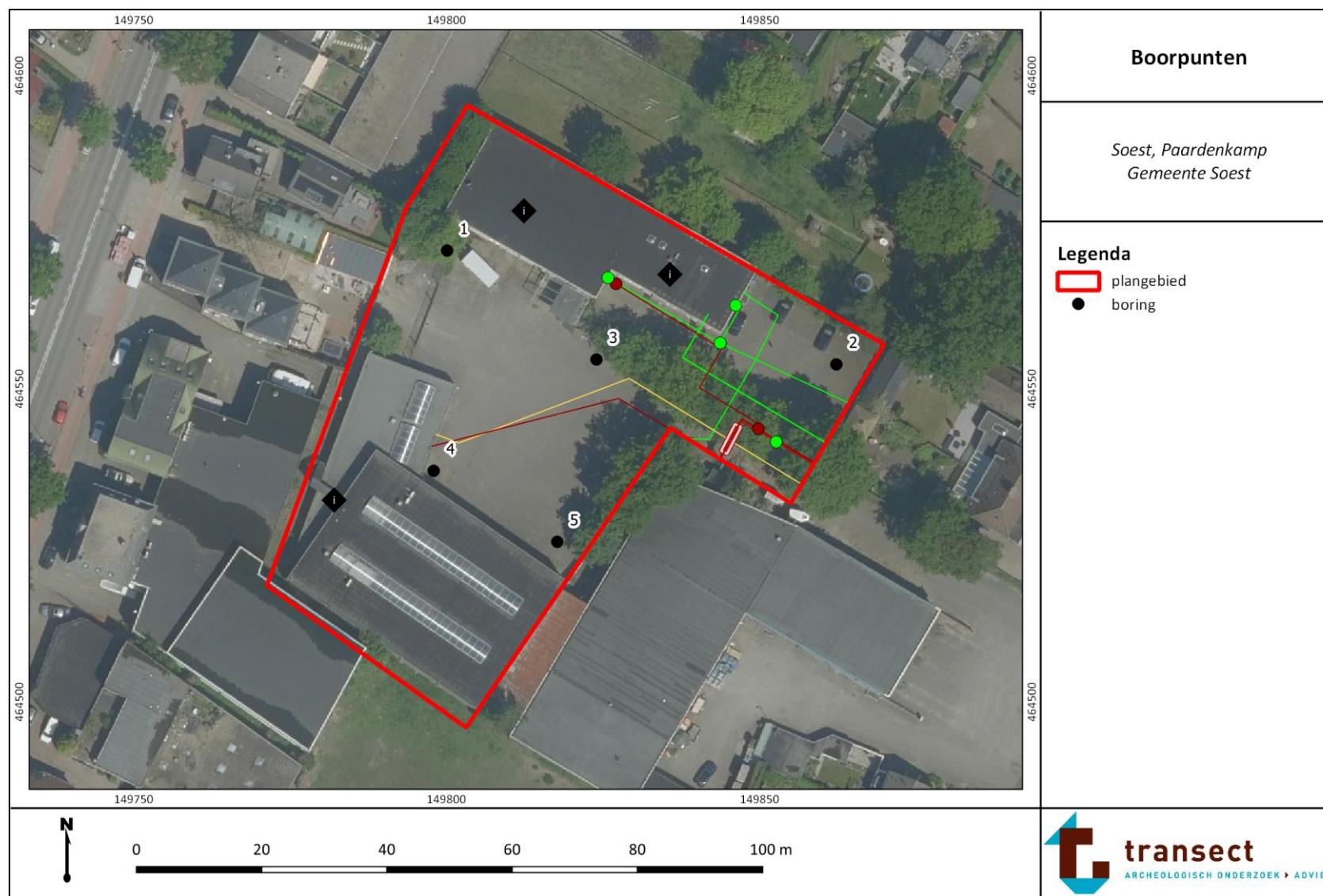

Bijlage 7. Bodem

Bijlage 9. Boorpuntenkaart

Bijlage 10. Foto's van boringen

Boring 2.

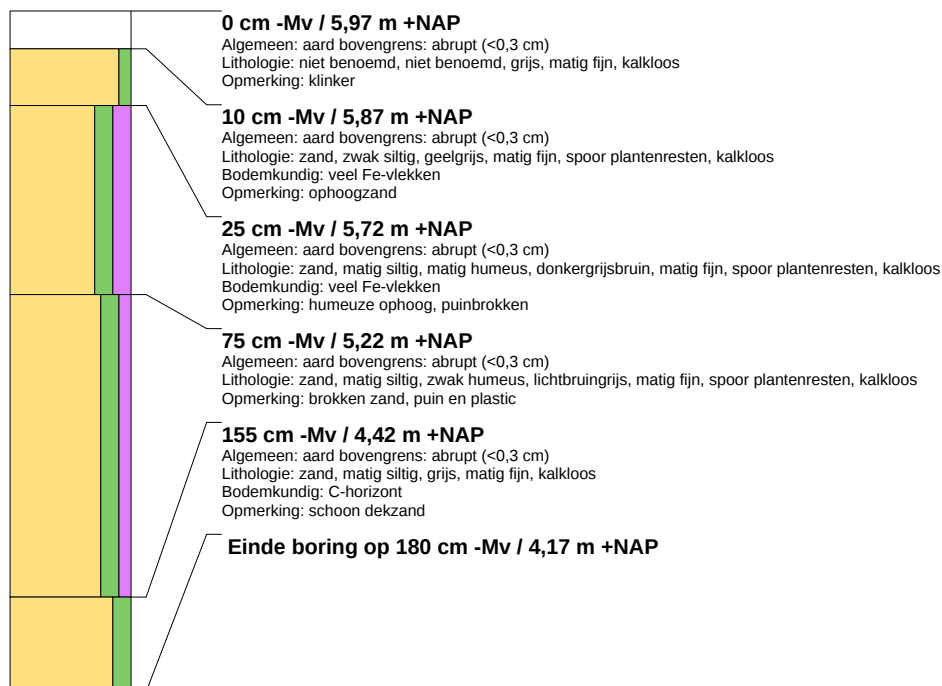

Boring 3.

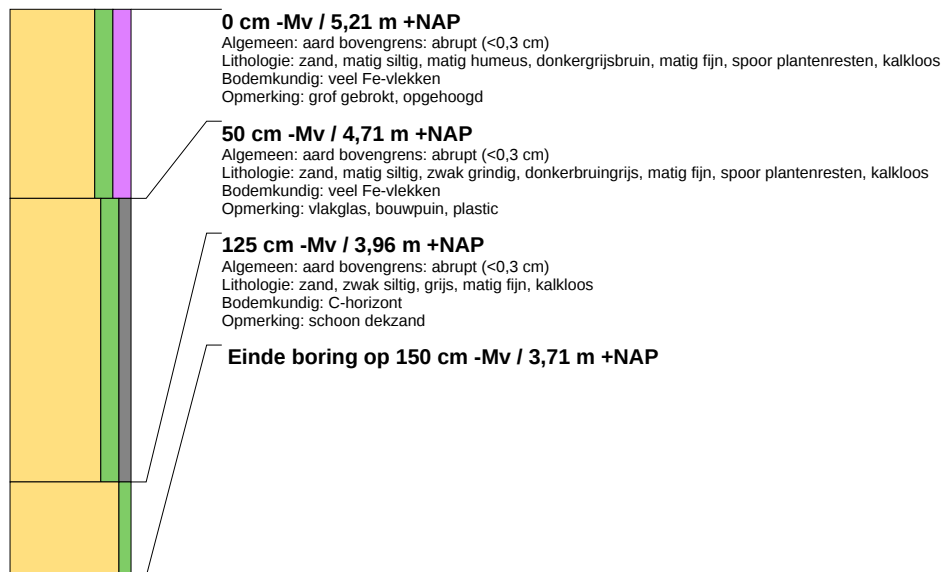
boring: 22144-1

beschrijver: JR, datum: 29-3-2022, X: 149.800, Y: 464.571, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 32A, hoogte: 5,97, precisie hoogte: 1 cm, referentievak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Utrecht, gemeente: Soest, plaatsnaam: Soest, opdrachtgever: RV&O, uitvoerder: Transect b.v.

boring: 22144-2

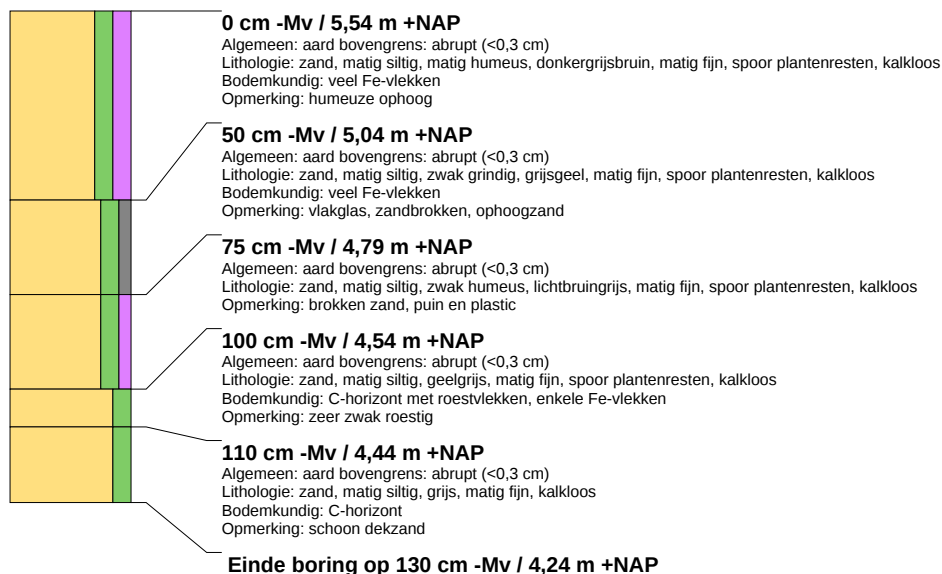
beschrijver: JR, datum: 29-3-2022, X: 149.862, Y: 464.553, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 32A, hoogte: 5,21, precisie hoogte: 1 cm, referentievak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Utrecht, gemeente: Soest, plaatsnaam: Soest, opdrachtgever: RV&O, uitvoerder: Transect b.v.

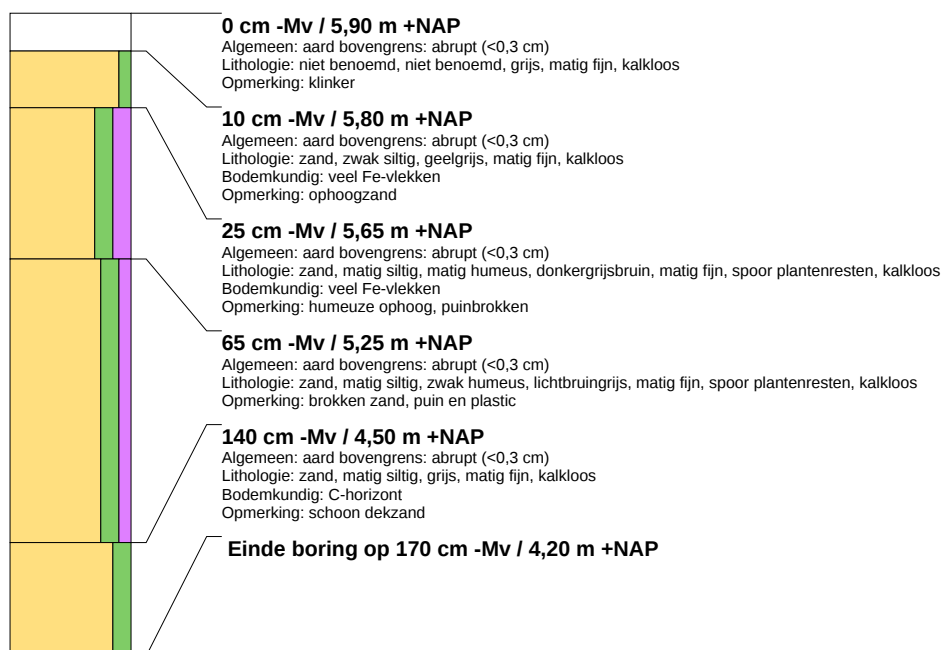
boring: 22144-3

beschrijver: JR, datum: 29-3-2022, X: 149.823, Y: 464.560, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 32A, hoogte: 5,54, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Utrecht, gemeente: Soest, plaatsnaam: Soest, opdrachtgever: RV&O, uitvoerder: Transect b.v.

boring: 22144-4

beschrijver: JR, datum: 29-3-2022, X: 149.798, Y: 464.536, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 32A, hoogte: 5,90, precisie hoogte: 1 cm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Utrecht, gemeente: Soest, plaatsnaam: Soest, opdrachtgever: RV&O, uitvoerder: Transect b.v.

boring: 22144-5

beschrijver: JR, datum: 29-3-2022, X: 149.818, Y: 464.525, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 32A, hoogte: 5,83, precisie hoogte: 1 cm, referentievak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Utrecht, gemeente: Soest, plaatsnaam: Soest, opdrachtgever: RV&O, uitvoerder: Transect b.v.

